

Staro

NATUUR EN
BUITENGEBIED

Quicksan Natuurwaarden

Weteringsteeg 20 & Veenweg 15 te Rhenen
Rapportnummer 10-0174

www.starobv.nl

Quickscan natuurwaarden

**Plangebieden Weteringsteeg 20 & Veenweg 15
te Rhenen**

september 2010

Rapportnummer: 10-0174 (+ 10-0191)

In opdracht van: Dhr. Hardeman
p/a VanWestreenen

Uitgevoerd door: Staro Natuur en Buitengebied
Lodderdijk 38a
5421 XB Gemert
tel. 0492-450161
fax. 0492-450162
www.starobv.nl

Foto kapt: Piet Munsterman

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	3
2	Onderzoek	4
2.1	Methode	4
2.2	Ligging en beschrijving deelgebieden	5
2.3	Bronnenonderzoek	7
2.4	Beschermde soorten	10
3	Effecten	15
3.1	Voorgenomen plannen	15
3.2	Effecten op beschermde soorten	17
3.3	Effecten op beschermde gebieden	18
3.4	Mitigerende en compenserende maatregelen	18
4	Conclusies en advies	20
	Literatuurlijst	21
	Bijlage 1 Toelichtende tabel	
	Bijlage 2 Wet en regelgeving	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De opdrachtgever maakt gebruik van de regeling “Ruimte voor Ruimte”. Deze regeling biedt de mogelijkheid om, in ruil voor de sloop van agrarische bedrijfsgebouwen de bouw van woningen op passende locaties toe te staan. Voorwaarde voor de realisering van een woning is dat er tenminste 1.000 m² agrarische bedrijfsgebouwen gesloopt dient te worden en dat op de desbetreffende locatie milieuwinst wordt bereikt. In dit geval zal sloop van stallen plaatsvinden op locatie Veenweg 15, teneinde de realisatie van een extra woonbestemming op locatie Weteringsteeg 20.

Locatie Weteringsteeg 20: De bestemming van locatie Weteringsteeg 20 wordt zodanig gewijzigd dat een extra woonbestemming gerealiseerd wordt voor een vrijstaande woning van 600m³, alsmede bijgebouwen van maximaal 100m². De agrarische bestemming van het gebied komt geheel te vervallen.

Locatie Veenweg 15: Op locatie Veenweg 15 is de sloop van 1300m² (voormalige) agrarische bedrijfsgebouwen voorzien. De bestemming van dit (agrarische) bouwblok zal komen te vervallen.

In verband met de ruimtelijke procedures en daarvoor noodzakelijk onderzoeken dient onderzocht te worden welke natuurwaarden actueel in de gebieden aanwezig zijn. Dit om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving gehandeld zal worden. Hierbij wordt gekeken naar gebiedsgerichte bescherming en soortgerichte bescherming.

1.2 Doel

Doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen de deelgebieden mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming is hierbij de Flora- en faunawet van belang, gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Deze rapportage beschrijft de (mogelijke) aanwezigheid van soorten die zijn opgenomen op de lijsten van beschermde flora en fauna in het kader van de Flora- en faunawet en Natura 2000-lijsten. Ook wordt bepaald op welke wijze en in welke mate de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op deze soorten. Op basis daarvan kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van de onderzoeksmethode en de deelgebieden. Daarnaast wordt de aanwezigheid van beschermde soorten besproken. De effecten van de geplande ingrepen op beschermde natuurwaarden en mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende en compenserende maatregelen worden beschreven in hoofdstuk 3. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies uiteengezet.

2 Onderzoek

2.1 Methode

Als eerste heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle in de deelgebieden aanwezige biotopen zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze biotopen vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de biotopen zijn tevens directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige biotopen zijn vervolgens vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen.

Aansluitend op het veldbezoek heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden, waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Daarnaast is gebruikgemaakt van het Natuurloket¹, Waarneming.nl en diverse verspreidingsatlassen. De aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving en de ligging van Natuurbeschermingswet 1998 gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en de EHS in de nabijheid van het plangebied is onderzocht. De bevindingen van de veldbezoeken en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek op locatie Weteringsteeg 20, heeft plaatsgevonden op 20 juli in de middag onder de volgende weersomstandigheden: zonnig, matige wind en circa 32 graden Celsius.

Het veldbezoek op locatie Veenweg 15, heeft plaatsgevonden op 24 augustus in de ochtend onder de volgende weersomstandigheden: wisselvallig, matige wind en circa 20 graden Celsius.

¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar, die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van gespecialiseerde organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna.

2.2 Ligging en beschrijving plangebied

Locatie Weteringsteeg 20

Het deelgebied is gelegen op de hoek van de Weteringsteeg en de Frieseesteeg te Achterberg, gemeente Rhenen (Figuur 1).

Figuur 1. Begrenzing van deelgebied (rood omlijnd)

Het deelgebied betreft een perceel met een woonhuis, schuur, een kapschuur en een oude vervallen kleine schuur. Rond om het woonhuis is een tuin aanwezig. Het overige deel is momenteel weiland met zowel aan de noord- als aan de zuidzijde een singel van elzen. In deze elzen zijn enkele vogelkasten geplaatst, waaronder een steenuilenkast. Een en ander is zichtbaar in de foto-impressie.

Foto 1. Elzensingel.

Foto 2. Elzensingel

Foto 3. Woonhuis .

Foto 4. Oude vervallen schuur

Foto 5. diverse bebouwing

Foto 6. Els met daarin een steenuilenkast

Locatie Veenweg 15

Het deelgebied Veenweg 15, gemeente Rhenen betreft een voormalig agrarisch bedrijf.

Figuur 2. Grove begrenzing van het deelgebied Veenweg 15 (rood omlijnd)

Het plangebied (figuur 2) bestaat uit een woongebouw met enkele schuren en stallen. Een deel van de stallen is niet meer in gebruik. Het erf is geheel verhard. Aan de noord, zuid, en westkant van het erf is weiland aanwezig waarop vee graast. Aan het woonhuis grenst een tuin met cultivars. Er is geen oppervlaktewater aanwezig in het deelgebied. Tegen het deelgebied aan ligt het Valleikanaal. Een en ander is zichtbaar in de onderstaande foto-impressie.

Foto 7. Aanzicht vanaf de Veenweg

Foto 8. Stallen

Foto 9. Binnenkant van een stal

Foto 10. Stallen met daarachter het woonhuis

2.3 Bronnenonderzoek

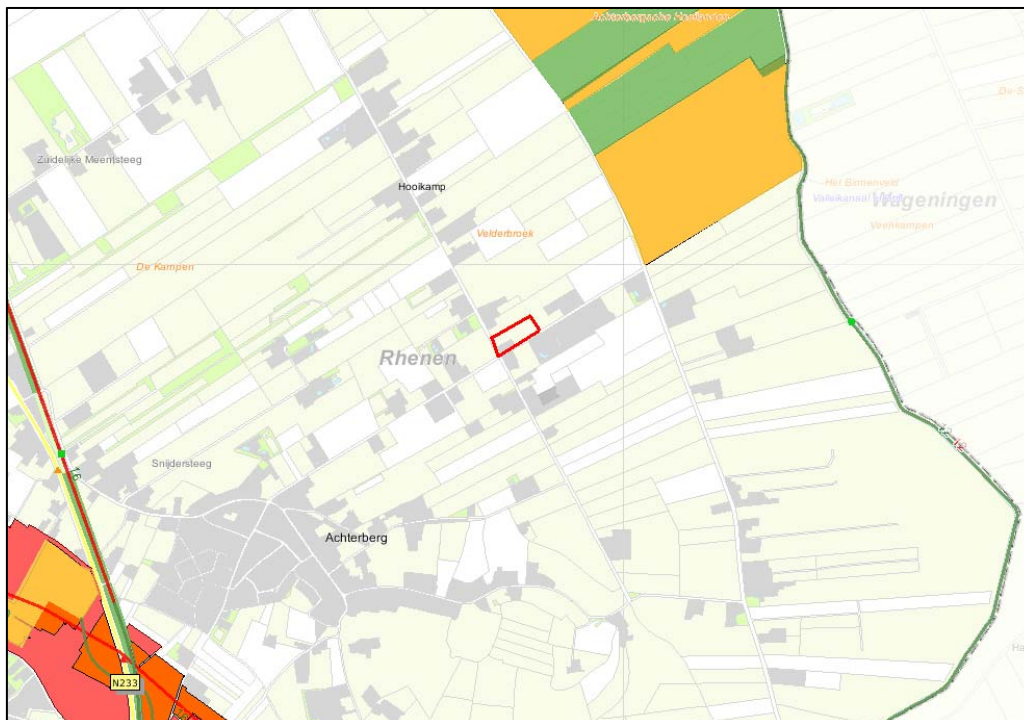
Locatie Weteringsteeg 20

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van LNV en de provincie Utrecht blijkt dat het deelgebied zich niet in of nabij Natura 2000-gebieden, Wetlands of Beschermd- of Staatsnatuurmonumenten bevindt. Het dichtstbijzijnde Natura-2000 gebied is 2,5 kilometer noordelijk gelegen ten opzichte van het deelgebied. Dit betreft het natuurgebied "Bennekomse Meent". Op 3 kilometer afstand is ook het Natura 2000-gebied "Uiterwaarden Neder-Rijn" gelegen.

Gebieden (P)EHS

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het ministerie van LNV en de website van Provincie Utrecht, maakt het deelgebied geen deel uit van de EHS. Het dichtstbijzijnde EHS gebied is gelegen op 600 meter ten oosten van het deelgebied. Dit betreft het gebied “Achterbergse hooilanden”

Figuur 3. ligging locatie Weteringsteeg 20 (rood omlijnd) t.o.v. de EHS (gekleurd)

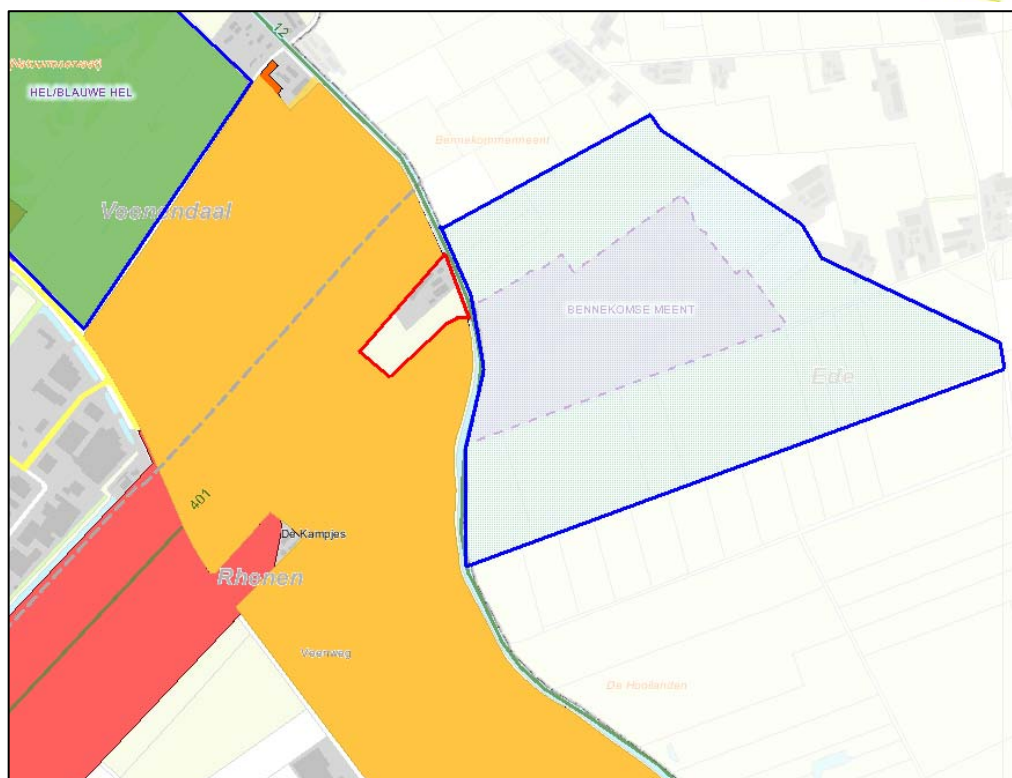
Locatie Veenweg 15

Natuurbeschermingswet 1998

Uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van LNV en de Provincie Utrecht blijkt dat het deelgebied slechts door het Valleikanaal gescheiden wordt van het Natura 2000-gebied de “Bennekomse Meent”. De afstand is ongeveer 40 meter. Vijfhonderd meter westelijk van het deelgebied ligt het Natura 2000-gebied “Blauwe Hel”.

Gebieden (P)EHS

Zoals blijkt uit de kaarten van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van LNV en de website van Provincie Utrecht, maakt het deelgebied geen deel uit van de EHS. Wel is het gebied omringd door de EHS “Achterbergse Hooilanden”. Het kanaal is aangewezen als Ecologische Verbindingszone (EVZ-Valleikanaal).

Figuur 4. Ligging locatie Veenweg 15 (rood omlijnd) t.ov. de EHS (gele vlak) en Natura 2000-gebied (blauw omlijnd).

Soorten

Natuurloket

Het Natuurloket verstrekt informatie over het voorkomen van soorten per kilometerhok (kmhok). Binnen het kader van deze quickscan is het niet mogelijk om vast te stellen welke soorten per kmhok zijn weergegeven door Het Natuurloket. De weergave van Het Natuurloket kan dan ook alleen als indicatie voor de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten worden beschouwd.

Het deelgebied Weteringsteeg bevindt zich in kmhok 169-443 en het deelgebied Veenweg 15 bevindt zich in kmhok 168-446. Aangezien de deelgebieden slechts een gedeelte van de kmhokken beslaan is het niet zeker dat de geregistreerde soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen het deelgebieden. De beschikbare gegevens zijn afkomstig uit de onderzoeksperiode 1975 t/m 2008. Binnen deze periode zijn deze bewuste kmhokken onderzocht op het voorkomen van soorten. Er is onderscheid gemaakt tussen niet, slecht, matig, redelijk en goed onderzocht. De beschikbare gegevens zijn weergegeven in de tabel in bijlage 1 en worden besproken in paragraaf 2.4.

Overige bronnen

Naast de bovenstaande bronnen zijn tevens gegevens gebruikt die afkomstig zijn van verschillende verspreidingsatlassen. Onder andere gegevens over vleermuizen, amfibieën, reptielen en vissen zijn uit dergelijke atlassen afkomstig. Daarnaast is gebruik gemaakt van gegevens van de Provincie Utrecht en van de website www.waarneming.nl.

2.4 Beschermde soorten

Locatie Weteringsteeg 20

Flora

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok goed is onderzocht op het voorkomen van beschermde vaatplanten. Er wordt melding gemaakt van één soort van FFlijst 1. Het plangebied betreft een weiland met kort gemaaid gras met aan de randen singels van elzen. Tijdens het veldbezoek zijn geen bijzondere planten aangetroffen. Mogelijk groeit de brede wespenorchis in bermen of slootranden in de omgeving van het plangebied. Uit het veldbezoek blijkt dat bijzondere of beschermde vaatplanten niet verwacht worden in het plangebied, omdat geschikt leefgebied ontbreekt.

Conclusie: bijzondere of beschermde planten worden in het plangebied niet verwacht.

Vlinders en libellen

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok matig is onderzocht met betrekking tot het voorkomen van dagvlinders en niet op het voorkomen van libellensoorten.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten dagvlinders en libellen. Het is wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende, niet beschermde soorten dagvlinders en libellen gebruikmaken van het onderzoeksgebied.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok slecht is onderzocht op het voorkomen van beschermde mieren en kevers. Er wordt geen melding gemaakt van beschermde soorten.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied geen geschikte biotopen als oude (naald)bossen of grote wateren aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok niet is onderzocht op het voorkomen van beschermde vissen. Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van (beschermde soorten) vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok niet is onderzocht op het voorkomen van beschermde amfibieën en reptielen. Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de amfibiesoorten kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad, bruine kikker en het groene kikker-complex voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. In de buurt van het

onderzoeksgebied komen de reptielsoorten hazelworm, zandhagedis en ringslang voor.

Uit het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is. Er is dan ook geen voortplantingsbiotoop voor amfibieën in het plangebied aanwezig. Het gebied is door het ontbreken van oppervlaktewater voor de salamandersoorten en het groene kikker-complex ongeschikt als leefgebied. Het onderzoeksgebied is voor de bruine kikker en gewone pad wel geschikt als landbiotoop. Het gebied is ongeschikt als leefgebied voor de rugstreeppad omdat deze soort gebonden is aan dynamische milieus. De hazelworm, zandhagedis en ringslang komen voor in het zuidelijker gelegen Natura 2000-gebied "Uiterwaarden Nederrijn". Deze soorten worden door ontbreken van geschikte biotopen in het plangebied niet verwacht.

Conclusie: mogelijk komt de bruine kikker en gewone pad (beide FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Voor reptielen is het plangebied ongeschikt als leefgebied.

Vogels

Uit de gegevens van het Natuurloket blijkt dat het kmhok goed is onderzocht op het voorkomen van beschermde broedvogels en matig onderzocht op het voorkomen van beschermde watervogels. Er wordt melding gemaakt van één broedvogel en acht watervogels (allen FFlijst vogels).

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het plangebied voor een aantal, vooral cultuurvolgende en agrarische vogelsoorten geschikt is als leefgebied. Voor weidevogels als de kievit, is het weiland geschikt als broedlocatie en foerageergebied. Het plangebied is onderdeel van het foerageergebied van een huismussenkolonie.

In de elzen hangen een aantal roofvogelkasten, waaronder een aantal steenuilenkasten. In een van deze kasten is een steenuil waargenomen.

Conclusie: het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en tevens als foerageergebied voor verschillende, vooral cultuurvolgende vogelsoorten en vogelsoorten van het agrarisch gebied (FFlijst vogels). In het plangebied komt de steenuil voor.

Foto 11. Locatie van de boom met de bezette steenuilenkast (rood omlijnd)

Figuur 5. Nestlocatie van de steenuil (geel) ten opzichte van het plangebied (rood omlijnd) en de nieuwbouwlocatie (blauw omlijnd).

Zoogdieren

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok niet is onderzocht op het voorkomen van beschermde zoogdieren. Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen blijkt dat de soorten gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, watervleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. De elzen kunnen holten bevatten en daarmee als vaste rust- en verblijfplaats dienen. Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten diverse muizensoorten, mol, egel, konijn, haas, vos en ree het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied.

Conclusie: het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor vleermuizen (FFlijst 3) is het plangebied geschikt als foerageergebied. In bomen en gebouwen in het plangebied zijn mogelijk vleermuisverblijfplaatsen aanwezig.

Locatie Veenweg 15

Flora

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok goed is onderzocht op het voorkomen van beschermde vaatplanten. Er wordt melding gemaakt van twee soorten van FFlijst 1, vier soorten van FFlijst 2/3, en elf soorten van de Rode Lijst. Deze planten zullen waarschijnlijk voorkomen in de Natura 2000-gebieden “Bennekomse Meent” en de “Blauwe Hel”. Het plangebied betreft een verhard gebied met daarop gebouwen. Op het erf staan enkelen knotwilgen. Tijdens veldbezoek zijn geen bijzondere soorten aangetroffen en is gebleken dat deze ook niet verwacht mogen worden in verband met het ontbreken van geschikt habitat.

Conclusie: bijzondere of beschermde planten worden in het plangebied niet verwacht.

Vlinders en libellen

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok goed is onderzocht op het voorkomen van beschermde dagvlinders en redelijk op libellensoorten. Er zijn geen bijzondere of beschermde soorten aangetroffen.

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor het voorkomen van beschermde soorten dagvlinders en libellen. Het is wel mogelijk dat enkele algemeen voorkomende, niet beschermde soorten dagvlinders en libellen gebruikmaken van het onderzoeksgebied zoals de cultivars in de tuin.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten dagvlinders of libellen voor in het onderzoeksgebied.

Mieren en kevers

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok is onderzocht op het voorkomen van beschermde mieren en kevers. Er wordt geen melding gemaakt van beschermde soorten.

Beschermde soorten mieren en kevers zijn afhankelijk van bijzondere habitattypen als oude (naald)bossen of grote wateren. Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat dergelijke biotopen niet in het plangebied aanwezig zijn. Het voorkomen van beschermde soorten mieren en kevers is dan ook zeer onwaarschijnlijk.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten mieren en kevers voor in het onderzoeksgebied.

Vissen

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok niet is onderzocht op het voorkomen van beschermde vissen. Door het ontbreken van oppervlaktewater in het onderzoeksgebied, is het gebied ongeschikt voor het voorkomen van (beschermde soorten) vissen. Er is dan ook niet nader onderzocht welke vissoorten voorkomen in de nabije omgeving.

Conclusie: er komen geen beschermde soorten vissen voor in het onderzoeksgebied.

Reptielen en amfibieën

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok niet is onderzocht op het voorkomen van beschermde amfibieën en niet op reptielen. Uit de RAVON Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland (2009) blijkt dat de amfibiesoorten kleine watersalamander, rugstreeppad, gewone pad, bruine kikker en het groene kikker-complex voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied. In de buurt van het

onderzoeksgebied komen de reptielsoorten levendbarende hagedis en zandhagedis voor.

Uit het veldbezoek blijkt dat er in het plangebied geen oppervlaktewater aanwezig is. Hier door is het gebied ongeschikt als leefgebied voor salamanders en het groene kikker-complex. Voor de bruine kikker en gewone pad is het gebied slechts geschikt als landbiotoop. Ook voor deze soorten ontbreekt het echter aan geschikt voortplantingsbiotoop. Het gebied niet geschikt voor de rugstreeppad, deze soort is gebonden aan meer dynamische milieus. De levendbarende hagedis en zandhagedis worden door het ontbreken van geschikte biotopen niet verwacht. Deze soorten komen vooral voor op bosranden en structuurrijke kruidenvegetaties.

Conclusie: mogelijk komt een klein aantal soorten amfibieën (FFlijst 1) voor in het onderzoeksgebied. Voor overige soorten amfibieën en reptielen is het plangebied ongeschikt als leefgebied.

Vogels

Uit de gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok slecht is onderzocht op aanwezigheid van broedvogels en goed op aanwezigheid van watervogels. Er wordt melding gemaakt van 54 broedvogels en 21 watervogels (allen FFlijst vogels).

Uit de bevindingen van het veldbezoek blijkt dat het plangebied voor een aantal, vooral cultuurvolgende en agrarische vogelsoorten geschikt is als leefgebied. Voor weidevogels als de kievit, is het weiland geschikt als broedlocatie en foerageergebied. In één van de schuren broedt een kolonie boerenzwaluwen. Deze komen volgens de eigenaar jaarlijks terug.

Conclusie: het onderzoeksgebied is geschikt als broedgelegenheid en tevens als foerageergebied voor verschillende, vooral cultuurvolgende en vogelsoorten van het agrarisch gebied (FFlijst vogels).

Zoogdieren

Uit gegevens van Het Natuurloket blijkt dat het kmhok slecht is onderzocht op de aanwezigheid van zoogdieren. Er wordt melding gemaakt van twee soorten van de FFlijst 1.

Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen blijkt dat de soorten gewone baardvleermuis, franjestaart, watervleermuis, meervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger en gewone grootoorvleermuis voorkomen in de omgeving van het onderzoeksgebied.

Voor vleermuizen is het gehele onderzoeksgebied geschikt als foerageergebied. Spouwmuren, kieren en ruimten onder de dakbedekking van de huidige bebouwing kunnen door vleermuizen benut worden als vaste rust- en verblijfplaatsen.

Uit het veldbezoek blijkt dat het onderzoeksgebied voor een aantal grondgebonden zoogdieren geschikt is als leefgebied. Mogelijk benutten mol, egel, konijn, haas, vos, en diverse muizensoorten het gebied als (onderdeel van hun) leefgebied.

Conclusie: het onderzoeksgebied is voor een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) geschikt als (onderdeel van hun) leefgebied. Voor vleermuizen (FFlijst 3) is het plangebied geschikt als foerageergebied. In gebouwen kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig zijn. Nader specialistisch onderzoek kan hierover uitsluitsel geven.

3 Effecten

3.1 Voorgenomen plannen

Locatie Weteringsteeg 20

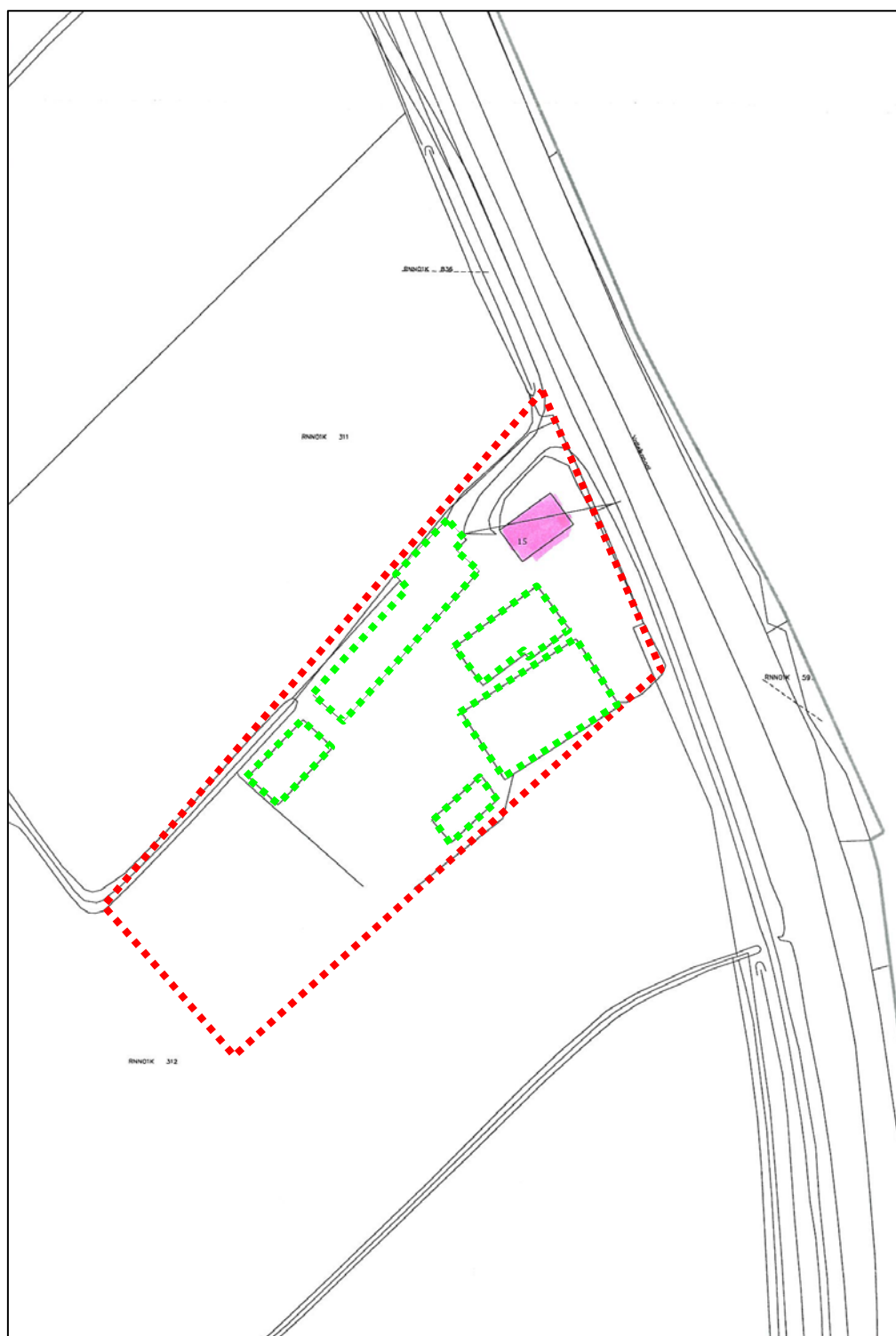
Op de locatie zal een nieuwe woning worden gerealiseerd (figuur 3). Bestaande bebouwing zal niet worden aangetast.

Figuur 5. Locatie nieuwe bebouwing

Locatie Veenweg 15

Een groot deel van de bestaande bebouwing zal worden gesloopt (figuur 6). Het paars gemarkeerde deel blijft behouden. De overige bebouwing zal gesloopt worden.

Figuur 6. Te behouden woonhuis (paars) en te slopen gebouwen (groen) op locatie Veenweg 15

3.2 Effecten op beschermde soorten

Op basis van hetgeen beschreven in hoofdstuk 2 kan worden geconcludeerd dat (delen van) het plangebied mogelijk behoren tot het leefgebied van beschermde amfibieën, vogels en zoogdieren. In het onderstaande wordt beschreven welke effecten optreden.

Amfibieën

Mogelijk worden beide plangebieden door een klein aantal amfibieën van FFlijst 1 (bruine kikker en gewone pad) benut als landbiotoop. Bij herinrichting van de plangebieden vindt verlies van het landbiotoop plaats. Na de herinrichting zal het plangebied waarschijnlijk nog en vergelijkbare mate geschikt zijn voor deze soorten.

Vogels

Een aantal vogelsoorten (FFlijst vogels) benutten de beide gebieden als foerageergebied en de beplanting en bebouwing als broedgelegenheid. In de toekomst zullen de gebieden en vergelijkbare mate geschikt blijven als foerageer en broedgelegenheid voor zang- struweel en weidevogels. Daarnaast is in de directe omgeving van de plangebieden voldoende gelijksoortig foerageergebied aanwezig, de effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Ook voor weidevogels is er voldoende alternatief leef en broedgebied in de directe omgeving van beide locaties aanwezig, zodat negatieve effecten op deze soorten verwaarloosbaar zijn. De huismussen in de tuin van het bestaande huis van Weteringsteeg 20 ondervinden geen nadelige effecten van voorgenomen ingreep. Deze locatie blijft geschikt als kolonieplaats.

De steenuilenkast in de elzensingel van Weteringsteeg 20 wordt door de steenuil gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats en mogelijk als broedlocatie. In tegenstelling tot de meeste vogelsoorten is een vaste rust- en verblijfplaats van een steenuil het hele jaar door beschermd. Dit staat beschreven in de toelichting op de wet "Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en Faunawet". In deze toelichting staat de steenuil vermeld onder het cijfer 1. Dit houdt in dat het nest van deze soort ook buiten het broedseizoen wordt gebruikt als vaste rust- of verblijfplaats, en daarom jaarrond beschermd is. Deze toelichting vermeldt ook dat de functionaliteit van de voortplantingsplaats, ofwel het territorium, behouden moet worden. De steenuil is zeer territoriaal en honkvast. De nieuwe woning zal resulteren in extra verstoring en verkleining van het territorium. Dit is in strijd met de Flora- en Faunawet.

Zoogdieren

Mogelijk benut een aantal grondgebonden zoogdieren (FFlijst 1) het plangebied als leefgebied. Bij herinrichting van het plangebied vindt vernietiging van dit leefgebied plaats.

Met betrekking tot vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van aanwezig foerageergebied. De omgeving biedt vleermuizen voldoende mogelijkheden tot foerageren en in de toekomst is het onderzoeksgebied eveneens geschikt als foerageergebied. Eventuele effecten zijn derhalve te verwaarlozen. Met betrekking tot mogelijk aanwezige verblijfplaatsen geldt dat vleermuizen mogelijk de bebouwing en dikke bomen in het plangebied benutten als verblijfplaats. Bij sloop van gebouwen op locatie Veenweg 15 kunnen mogelijk aanwezige verblijfplaatsen vernietigd worden. Nader onderzoek kan uitwijzen of de gebouwen daadwerkelijk gebruikt worden door vleermuizen.

3.3 Effecten op beschermde gebieden

Er treden op locatie Weteringsteeg 20 na herinrichting van het plangebied geen effecten op ten aanzien van Natura 2000-gebieden, Beschermde- of Staatsnatuurmonumenten of EHS-gebieden.

Voor de locatie Veenweg 15 geldt dat deze slechts op 40 meter is gelegen van een Natura 2000-gebied "Bennekomse Meent". Kenmerkend voor dit gebied is het ongeveer 10 hectare grote blauwgrasland. Deze graslanden zijn zeer gevoelig voor veranderingen in grondwaterstanden en ammoniakuitstoot. Deze veranderingen lijken niet plaats te vinden als het perceel functieverandering krijgt van landbouw naar wonen. Hierdoor is, op basis van de aangeleverde gegevens, nadere toetsing naar effecten op het Natura 2000-gebied niet noodzakelijk.

3.4 Mitigerende en compenserende maatregelen

Om te voorkomen dat het uitvoeren van de werkzaamheden of het aanpassen van de ruimtelijke situatie negatieve effecten heeft op de aanwezige beschermde soorten en daarmee strijdig is met de Flora- en faunawet, verdient het aanbeveling om maatregelen te treffen om mogelijke schade te voorkomen dan wel zoveel mogelijk te beperken; zogenaamde mitigerende en compenserende maatregelen.

Door een recente wijziging in de wetgeving is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (bijvoorbeeld vleermuizen) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is. Schade aan deze soorten dient voorkomen te worden om strijdig handelen met de wetgeving te voorkomen.

Amfibieën

Het is niet noodzakelijk mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de amfibiesoorten van FFlijst 1.

Vogels

Voor algemeen voorkomende vogelsoorten geldt dat indien broedende vogels (FFlijst vogels) aanwezig zijn, werkzaamheden als verwijdering van de bosschages en bomen niet plaats kunnen vinden zonder hinder te veroorzaken. Wanneer er geen broedende vogels aanwezig zijn kunnen de werkzaamheden wel plaatsvinden. Door beplanting vóór het broedseizoen voor vogels te verwijderen of het terrein ongeschikt te maken, wordt voorkomen dat vogels er zullen gaan broeden. Indien zo gehandeld wordt treden er geen effecten op ten aanzien van vogels. Wanneer de werkzaamheden in het geheel plaatsvinden buiten het broedseizoen worden geen nadelige effecten verwacht op deze algemeen voorkomende vogels.

Het plangebied Weteringsteeg 20 maakt deel uit van het foerageergebied van een huismussenkolonie. Bij de woningbouw kunnen 'mussenvides' worden aangebracht onder de laatste rij dakpannen, zodat de vogels hier kunnen broeden zonder eventuele overlast te veroorzaken.

Voor de steenuil geldt dat voor compensatie gekeken moet worden naar alternatieve nestlocaties en foerageergebied. Een brede studie zal moeten uitwijzen op welke wijze compensatie gerealiseerd kan worden. Hierbij dient onder andere rekening gehouden te worden met mogelijke territoriumconflicten indien meerdere broedparen steenuilen in de omgeving aanwezig zijn. Tevens dient rekening gehouden te worden met mogelijk cumulerende effecten van andere (ruimtelijke) ontwikkelingen in de directe omgeving.

Zoogdieren

Het is niet noodzakelijk om mitigerende of compenserende maatregelen uit te voeren voor de zoogdiersoorten van FFlijst 1. Wat betreft vleermuizen (FFlijst 3) geldt dat er naar verwachting geen effecten optreden ten aanzien van mogelijk aanwezige foerageergebieden. De gebouwen die gesloopt gaan worden op de Veenweg 15 worden mogelijk benut als vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen. Nader onderzoek kan hierover uitsluitsel geven. In het plangebied Weteringsteeg 20 gaan geen gebouwen gesloopt worden.

4 Conclusies

In beide deelgebieden komen mogelijk verschillende beschermde soorten voor die vermeld staan op de lijsten van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 1

(Mogelijk) voorkomende grondgebonden zoogdieren en een aantal soorten amfibieën staan vermeld op FFlijst 1. Voor deze soorten geldt bij ruimtelijke ingrepen een vrijstelling van de Flora- en faunawet.

Soorten van FFlijst 2/3

Mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomende vleermuizen staan vermeld op FFlijst 3 en zijn ontheffingsplichtig. Ten aanzien van foerageergebied geldt dat geen negatieve effecten optreden. Voor het slopen van gebouwen van plangebied Veenweg 15 geldt dat nader onderzoek moet uitwijzen of verblijfplaatsen in de gebouwen aanwezig zijn.

Soorten van FFlijst vogels

Mogelijk voorkomende vogelsoorten staan vermeld op FFlijst vogels. Indien de werkzaamheden worden uitgevoerd op de wijze zoals is beschreven in paragraaf 3.4, zullen geen nadelige effecten optreden ten aanzien van de meeste vogelsoorten. Het plangebied Weteringsteeg 20 maakt deel uit van een vaste rust- en verblijfplaats en mogelijke nestlocatie van een steenuil. Het bouwen van het huis is in strijd met de flora- en faunawet. Een brede studie kan uitwijzen op welke manier nadelige effecten voor de aanwezige nestlocatie van de steen uil gecompenseerd kan worden.

Voor locatie Weteringsteeg 20 kan geconcludeerd worden dat:

- de bouw van een woning leidt tot verstoring van een nestlocatie van de steenuil en is daardoor in strijd met de flora- en faunawet;
- nader onderzoek naar compensatiemogelijkheden voor de steenuil noodzakelijk is om overtreding van de flora- en faunawet te voorkomen;
- aanbevolen wordt om mussenvides aan te brengen zoals beschreven in paragraaf 3,4;
- de aanbeveling ten aanzien van vogels in acht genomen dienen te worden zoals beschreven in paragraaf 3,4;
- de werkzaamheden voor de overige soortgroepen geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben;
- altijd rekening moet worden gehouden met de zorgplicht.

Voor locatie Veenweg 15 kan geconcludeerd worden dat:

- mogelijk in deelgebied Veenweg 15 vleermuisverblijfplaatsen aanwezig zijn in de gebouwen;
- nader onderzoek dient uit te wijzen of gebouwen op locatie Veenweg 15 gebruikt worden als vaste rust- en verblijfplaats door vleermuizen;
- de werkzaamheden voor de overige soortgroepen geen overtreding van de natuurwetgeving tot gevolg hebben;
- altijd rekening moet worden gehouden met de zorgplicht.

Literatuurlijst

- Creemers R. et al, De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9, RAVON, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis & European Invertebrate Survey, Nederland, Leiden 2009.
- Limpens, H. et al, Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie, KNNV Uitgeverij, Utrecht, 1997.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Brochure: Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten, 22 februari 2005.
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, Den Haag 26 augustus 2009.

Geraadpleegde internetsites

- www.provincie-utrecht.nl
- www.minlnv.nl
- www.natuurloket.nl
- www.ravon.nl
- www.vlinderstichting.nl
- waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Toelichtende tabellen soorten per kilometerhok

Weteringsteeg 20

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	1				goed	-	1975-2007
Mossen					slecht		1997-2007
Korstmossen					niet		1992-2007
Paddestoelen					niet		1992-2007
Zoogdieren					niet		1997-2007
Broedvogels			1		goed	0%	1996-2007
Watervogels			8		matig	0%	96/97-06/07
Reptielen					niet		1992-2007
Amfibieën					niet		1992-2007
Vissen					niet		1992-2007
Dagvlinders					matig		1998-2008
Nachtvlinders					niet		1980-2008
Libellen					niet		1993-2007
Sprinkhanen					niet		1993-2007
Overige ongewervelden					slecht		1993-2007

Veenweg 15

Rapportage voor kilometerhok X:168 / Y:446

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2	4			11	goed	-	1991-2007
Mossen					2	matig	51-100%	1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	2					slecht	11-25%	1997-2007
Broedvogels			54		8	slecht	0%	1996-2007
Watervogels			21			goed	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën						niet		1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						goed		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						redelijk		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht		1993-2007

Bijlage 2 Wet en regelgeving

Flora- en faunawet (Bron: Ministerie van LNV)

De soortbescherming is in Nederland vastgelegd in de Flora- en faunawet (FFwet). Los van de zorgplicht (Art. 2), die inhoudt dat zorgvuldig moet worden omgesprongen met alle dieren en planten, zijn ongeveer 500 soorten specifiek door de FFwet beschermd. Dat is circa anderhalf procent van de soorten die in Nederland voorkomen. Doel van de wet is er zorg voor te dragen dat de gunstige staat van instandhouding van soorten niet in gevaar komt.

In de Flora- en faunawet zijn lijsten samengesteld van soorten die binnen de Nederlandse wet- en regelgeving een beschermde status genieten. Met name de artikelen 2, 8, 9, 10 en 11 van deze wet hebben directe gevolgen voor de wijze waarop en de mate waarin planologische ingrepen, maatregelen en feitelijke werkzaamheden invloed mogen hebben op de beschermde soorten.

Sinds de inwerkingtreding van de AMvB Art. 75 van de FFwet in februari 2005 is het niet meer altijd nodig een ontheffing te hebben voor het uitvoeren van werkzaamheden. Of dat nodig is hangt af van de soorten die het betreft en de mate van bescherming die zij genieten. De zorgplicht uit artikel twee blijft echter altijd van toepassing op alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Voor de soorten van FFlijst 1 is geen ontheffing nodig. Voor de soorten van FFlijst 2 geldt dat moet worden gewerkt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien er geen goedgekeurde gedragscode voorhanden is zijn ook de soorten uit FFlijst 2 ontheffingsplichtig. Voor soorten van FFlijst 3 moet altijd ontheffing worden aangevraagd. Behalve voor beschermde soorten, geldt deze indeling ook voor hun vaste rust- en verblijfplaatsen.

Door een recente wijziging in de wetgeving (augustus 2009) is het voor soorten van de Habitatrichtlijn (b.v. vleermuizen en rugstreeppad) en voor vogels niet meer mogelijk een ontheffing te verkrijgen voor ruimtelijke inrichting of ontwikkelingen. Daarnaast geldt voor vogels dat een ontheffing in het kader van belang "dwingende reden groot openbaar belang" eveneens niet meer mogelijk is.

Natuurbeschermingswet 1998 (Bron: Ministerie van LNV)

De Natuurbeschermingswet regelt de bescherming van gebieden die als staats- of beschermd natuurmonument zijn aangewezen. Deze juridische status geeft extra bescherming aan bijzonder waardevolle en kwetsbare natuurgebieden. Het belangrijkste onderdeel van de wet is dat er een aparte vergunning nodig is voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor het natuurmonument. Het maakt daarbij niet uit waar die activiteiten plaatsvinden, dat kan zowel binnen als buiten het natuurgebied zijn (de zogenaamde 'externe werking'). Op dit moment is ongeveer 300.000 ha natuurgebied aangewezen als staats- of beschermd natuurmonument.

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet (Nb) 1998 in werking getreden. Daarmee voldoet Nederland aan de eisen van de Europese natuurwetgeving. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura-2000 gebieden. Hieronder vallen de speciale beschermingszones volgens de Vogel- en Habitatrichtlijn, gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), beschermde natuurmonumenten en staatsnatuurmonumenten.

Een belangrijk onderdeel van de nieuwe Nb-wet is dat er geen vergunning gegeven mag worden voor handelingen of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van de habitats van soorten waarvoor een gebied is aangewezen. Wanneer niet op voorhand uitgesloten kan worden dat er schadelijke effecten kunnen optreden, dan dient de initiatiefnemer een 'passende beoordeling' te

maken. Dat betekent een onderzoek naar alle aspecten van het project en welke gevolgen die kunnen hebben voor datgene wat bescherming geniet. Het bevoegd gezag (in de meeste gevallen is dat Gedeputeerde Staten) dient aan de hand van deze beoordeling zekerheid te verkrijgen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast. Kan die zekerheid niet verkregen worden, dan mag er geen vergunning verleend worden.

Ecologische Hoofdstructuur *(Bron: Ministerie van LNV)*

De term 'Ecologische Hoofd Structuur' (EHS) werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur (plant en dier) in feite voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat de natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- Bestaande natuurgebieden, reservaten en natuurontwikkelingsgebieden en robuuste verbindingen.
- Landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheersgebieden).
- Grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS moet in 2018 klaar zijn. Kleinere natuurgebieden, kleine bosjes, sloten, rietkragen et cetera maken geen deel uit van de EHS, maar dragen uiteraard wel bij aan de natuurkwaliteit van stad en platteland. Het Rijk gaat ervan uit dat deze in voldoende mate door andere partijen (gemeente, waterschappen, grondeigenaren e.d.) worden beschermd. Het Rijk heeft hiervoor een kwaliteitsimpuls voor het landschap opgezet.